

ליקוט ואמרות
חצ"ל, רעינוות,
עובדות וחנחות
מגדול, ישראל,
על מדות טובות
שምבאות
לאהבת חזותה,
הנולדות
 לפרשת השבע

ליקוט וערכיה: יצחק בן אהרון
כל הנקיות שמורות לפניו אהבת אמת
© אסור לעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הוזלת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביין ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל': 02-5671812 פקס: 02-777-1812

שבת קודש יט שבט תשס"ח שבת ירושלים 4:31 תל אביב 4:45 חיפה 4:35 מוצ"ש ירושלים 5:46 תל אביב 5:47 חיפה 5:45

פרשת יתרו

ביקור חולים

מצוה לבקर את החולה ולסדר כל הדירוש לו !

נלמד מהפסוק: "והודיעת להם את הדרך ילכו בה" (פרק ייח'כ)

ודרשו חצ"ל בוגمرا (בבא קמא ק. ובב"מ ל): "את הדרך" - זו גמilot חסדים. "ילכו" - זו ביקור חולים. וכי שדרשו חצ"ל בדומה לזה בוגمرا (סוטה יד). אחרי ה' אלוקיכם תלכו" - להלך אחר מודתו של הקב"ה, מה הוא מליבש ערומים אף אתה הלבש ערומים, מה הוא ביקר חולים אף אתה ביקר חולים.

לכאורה, הרי "ביקור חולים" זהו גופא "גמilot חסדים", ומדוע הבדילו חצ"ל בדרשתם את "ביקור חולים" מ"גמilot חסדים" ולמדו כל אחד מהם בפני עצמו?!

ואשר נראה בביור העניין, כי לאmittio של דבר עיקר מצות ביקר חולים אינה אלא כשהמברך הוא "בן גילו" של החולה, וכפי שאמרו חצ"ל (נדרים לט): שהמברך את החולה נוטל אחד מששים מהלו ובלבד שהוא בן גילו. אך כאשר כל אדם מבקר את החולה לסדר הדירוש לו ולבקש עליו ורחים, זה אכן נכון במצוות הכללית של "גמilot חסדים" ואין זה מיוחד למצות "ביקור חולים". נמצא לפ"ז, שמצוות "גמilot חסדים", שהיא לסייע לחולה בגופו ובהפלתו, וממצוות "ביקור חולים" שהיא ליטול אחד מששים מהלו ובבן גילו, הם אכן שתי מצות נפרדות.

צריך להבין מה נקרא "בן גילו"? מצינו בזה ג' ביאורים: א) "בן גילו" כפshootו, שהמברך והחולה הם בני אותו גיל ואوتם שנים. (כגון בחור לבוחר וקן לזמן). ב) "בן גילו" היינו שנולד באותו מזל שנולד בו החולה (תוס', ר"ז ורא"ש). ג) "בן גילו" היינו שדעתו של המברך קרובה לדעתו של החולה והוא חביבים לדעה, ומילא נהנה החולה מביקורו ומיקל על חוליו. (שטמ"ק, מאיר).

עוד צריך להבין פשר האמרה "נותל אחד מששים מהלו" וכי המברך צריך "להפסיד" ממשו כשם קיים מצוה יקרה זו?!

ומבואר רבינו יוסף חיים מבגדד צ"ל (בספרו בן הויידע) ש"ודאי אין הכוונה שיקח אחד מששים מן החול, להיות נזכר בזה המברך, זה אי אפשר להיות בטבע, ועוד מצות ביקר חולים מצוה יקרה שהיא אחד מדברים שאדם אוכל פירוטיהם בעולם הזה והקרון קיימת לו לעולם הבא ואיך יתכן שייהיה לו הזק מזה? אך הכוונה מלחמת שהוא בן גילו מגע צער לנפשו אחד מששים מצערו של חוליה, ואז ע"ז הצער הזה המגע לנפש המברך, יסלקו מן החולה אחד מששים מן החולי שבו, לפי שיש בצער זה יותר כח להגן ולכפר.

לסיום, יש בנותן טעם להציג רמז נאה בפסוק בפרשתיינו: אמרו חצ"ל (שבת יב.) "הנכנס לבקר את החולה בשבת אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא". דבר זה נרמז בפסוק "משה ידבר והאלוקים יענו ב'קו'ל" [ראשי תיבות שבת היא מלזעוק] או האלקים יענו ב'קו'ל' [ראשי תיבות "ורפואה קרובה לבוא"].

העלון מוקדש

امي מרת ברכה בת איקח ואשתי מרת שולמית בת חוץ
לרפואה שלמה וארכיות ימי

חזקך ע"ז ידידנו חיקר ר' פרץ חיימ ז"ו

להזhor שלא לפגוע בכבודם

של תלמידי חכמים !

נלמד מהפסוק: "כל הנוגע בהר מות יומת"
(פרק יט-יב).

ודרש החפץ חיים (בספרו עה"ת): ומה אם הר שאין בו דעת ואינו מרגיש כלום, מכל מקום נתقدس על ידי קבלת התורה, עד שהזהרו כל ישראל מלנוגע בקצחו, קל וחומר למי שנוגע ופגוע בכבודו של תלמיד חכם, שלם את התורה גופה, ושיש בו דעת ומרגיש העלבון, על אחת ומה וכמה שהנוגע בו כנוגע בתה עינו.

דברים נוראים ונוקבים כתוב המאירי (יום א גג) על זכותו וחובתו של תלמיד חכם להකפיד על בזין כבוד תורהו, וכך כתוב:

"תלמיד חכם ומילך וכיוצא באלו, אף על פי שאיןם משתדלים בנקייה, מכל מקום ראוי להם שלא למוחל מכל וכל אלא יהא שמור בלבם לכבוד תורהם ועליהם ויניחו העניין למי שאינו מקופה שכיר בריה עד שהיא זה נונש עלייה על ידי מי שידמן. וכשיזדמן לא יהא הוא מוחה עלייה ובין שמאת ה' והשგחתו יארע לו כן מאחר שלא מחל החכם ולא העבר צערו מלבו שנמצא המקלה מעמידו כל יום ויום בצער. ועל זה אמרו "כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחיש", ככלומר שמערים למצוא מקום למי שבא למקום עלייו כדכתיב "הוא ישופך ראש, אינו תלמיד חכם", ככלומר אין מdato כמדת תלמיד חכם שראוי לו ליקר תורהו. עכ"ל.

ואולם הרמב"ם (הלכות ת"ת פ"ז הלכה יג) כתוב: "אף על פי שיש רשות לחכם לנודות לכבודו, אינו שבח לתלמיד חכם להניג עצמו בדבר זה אלא מעלים אצנו מדברי עם הארץ ולא ישית לבו להן כענין שאמר שלמה בחכמתו גם לכל הדברים אשר ידברו אל תנתן לך. וכן היה דרך חסידים הראשונים שומעין חרפות ואינם מшибים ולא עוד אלא שמוחלים למחרף וסולחים לו. וחכמים גדולים היו משתבחים במעשיהם הנאים ואמורים שמעולם לא נידו אדם ולא החרימו לכבודן, וזה היא דרכם של תלמידי חכמים שראו לילך בה".

אכן מוסיף הרמב"ם וכותב: "במה דברים אמרים, כשהבזה או חרפו בסתר, אבל תלמיד חכם שבזהו או חרפו אדם בפרהסיה. אסור לו למוחל על כבודו ואם מחל ענש שזה בזין תורה, אלא נוקם ונוטר הדבר כנחיש שעיבקש ממנו מחלוקת ויסלח לו".

והביא הכסף משנה את מה שכתב הריב"ש בשם הראב"ד דאך שאמרו חז"ל בגמרה (קידושין לב) הרב שמחל על כבודו, כבודו מוחל, זה רק לגבי אותם דברים שאדם חייב לנוהג בו כבוד מלחמת תורה, כגון לעמוד מפניו וכיו"ב, אבל על בזינו אינו יכול למוחל, ואדרבה, אסור לו למוחל מפני שהتورה מתחזית בכך, והוא שאמרו חז"ל שתלמיד חכם צריך שהוא נוקם ונוטר כנחיש.

הקב"ה טובע כבודו של חכם

ישיש עני הגיע פעם אל החתום סופר והוזמן להכנס לחדרו. הוא הסתగר עמו שעה ארוכה לפלאית מוקרי החתום סופר שידעו כמה יקרה לו כל דקה. לבסוף כתב לו מכתב המלצה שייעמדו לימינו בעת דחקו והעניק לו נדבה הגונה. קם החתום סופר וליווה החוצה, והכל עומדים ותמהים על הכבוד הרבה שמענק לו.

כשהב החתום סופר לבתו סיפר: "כאשר כיהן מורי ורבי הגאון רבי נתן אדרל צ"ל" כרבה של בוסקוביץ, קמו לו מתנגדים רבים שרדפוו ומרדו את חייו. לבסוף גורמו לו לעזוב את העיר".

"שאלתי את רבי: הלא אמרו חז"ל (ברכות יט): שהשי"ת טובע כבודו של חכם. ועוד אמרו (תנחותא - תולדות) שחס הבורא על כבודו של צדיק יותר מכבודו, ואם כן היאך יתכן שהאנשין שהתקוטטו עמו ורדפוו שקטים ושלומים ואינם נונשנים?"

"השיב לי רבי: אל תדאגו בני, עוד תראה שכולם יתדקפו על דלתך דלים ורשים ויבקשו נדבה... ואמנם כאשר אמר כן היה, כולם באו אחד לאחד וסיפרו לי סאט צרותיהם, תסمرנה שערות הראש לשמעון. כולם הגיעו מלבד אחד..."

"תמהתי והצטערתי על כך שלא נתקיימו דברי רבי בשלימותם. והנה היום הגיע גם הוא, הכנסתיו לחדרי ושמעתית את קורוטוי, והנה נתברר שהגורלו המר מכולם, ונוכחות לראות כמה גדולה אזהרת חז"ל להזהר בଘלתם של חכמים שנשיכתם נשיכת נחש ועקביצתם עקיצת ערב והפוגע בהם לא ינקה!"

חוט המשולש החדש

"הו זהיר בגחלתן שלא תוכה"

כאשר כיהן הגאון רבי אריה ליבוש לפישען חז"ל (בעל" אר"י דבי עילאי") כרוב בוישניצא, הייתה שם תקנה שאין לרוב להתעורר בענייני ה"חברא קדישא". ונוהgo בכל שנה בחול המועד סוכות לבחור את הגראי של ה"חברא קדישא".

והנה אירע שהרב התעורר פעם בענייני בחירת הגראי. בתקופה זו היו מנהיגי הקהילה ממתנגדי הרוב וכעת מצאו עצמם כנגדו את החובם. הם באו אל הרוב והווו לו בתקוף כי עליו לעזוב את העיר ווישניצא מיד אף בחול המועד ובאמצע הלילה. ניסה רבי אריה ליבוש לדוחות את הצורה שנפללה עליו בפתח פתאות, וביקש מהם להשאר לכל הפחות עד אחר סוכות אך ראש הקהיל נגענו לו בראשו כי אינם מסכים בשום אופן.

הקפיד עליו רבי אריה, באותו עמד, ואיחל לו שיואר במצב הזה, וכך הוה, שכלי ימיו היה אותו אדם מנגען את ראשו עד שהו מכך מכנים את משפחתו בשפת האידיש "די שאקלערס". גם טובי הקהילה אשר היה להם חלק בביוזו הרב לא יצאנו נקיים ונענשו שלא דרך הטבע.

והנה לאחר זמן מועט מאז שעזב רבי אריה ליבוש את העיר ווישניצא, נתקחה אש באחד הבתים והתפשטה ב Maheriot עד אשר שתי שליש מהבתים של העיר היו למאכלה האש ונשרפו כליל. אלף נשרפו לא קורת גג, והכל הבינו שהאסון אירע להם על שלא נזהרו בגחלתו של הגאון בעל" אר"י דבי עילאי". וגם הגויים האמינו שבגלל שהרעו לאותו צדיק נתקללו ונגעה בהם יד יד".

וסייע בעל העגלה שהוביל את הגאון בחוצאות הלילה בצאתו מוישניצא, שכאשו יצאו את העיר עמד הרוב על העגלה והחזיר את פניו כלפי העיר, ופרש ידיו כלפי מעלה והתפלל...

כך יצא הגאון רבי אריה ליבוש לפישען ועבר בין לילה מוישניצא לעיר בריגיל, שם נתע אלהו לתורה ועובדות ה' בקדושה ובטהרה, ושוב לא התעורר בצריכי ציבור, ואמר על עצמו את הפטגם היודע: "תחילת רציתי לתקן את העולם כולו, וראיתי שלא עלה בידי, ואז רציתי לתקן את המדינה וכשגם זה לא עלה בידי, אמרתי לתקן לכל הפחות את עיר, והנני רואה שגם זה לא הצליח בידי, אם כן אלכה ואשובה לתקן את עצמי". ידעו דורותיכם

לשםוח בחלוקת ולא לחמוד את של זולתו !

"הכף נתונה לכם במתנה"

פעם נסע החתום סופר לבקר את ידידו הגאון רבי דוד דייטש זצ"ל (רבה של נוישטאט), שהיה עני מרוד. כייד רבה של נוישטאט את החתום סופר בכל מاقل מעץ שחוק ומרוט. נטל החתום סופר את עצמה. ועוד אמרו (שם) שהמתאהה סופו לחמוד והחמוד סופו לגוזל שנאמר "וחמדו שדות גוזלו" (מיכה פ"ב). מה בין תאוה לhammadah? ביאר הרמב"ם (בספר המצוות - לאוין רס"ז): אם ראה דבר יפה אצל חברו והתאהה בו במחשבתו עבר ב"לא תאוה", ואם פועל אצל חברו שימכרנה לו עבר ב"לא תחמוד".

הבחן הגאון המארח בתפקידו של החתום סופר ולא העלה על דעתו ממה באמתתו או ביתו וכליו של חברו או כל דבר שאפשר לו שיקנהו ממנו והכבד עליו ברעים והפיצר בו עד שלקחו ממנו אפילו דמים רבים הרוי זה עובר ללא תשעה שנאמר "לא תחמוד". ואינו עובר בלאו זה עד שיקח החפץ שחמוד".

זכות התתגברות...

סוחר עשיר בא לפני הרה"ץ רבי לוי יצחק מרודיטשוב זצ"ל להתרברך במסחרו. בתוך כך הוציא העשיר מכיסו קופסת טבק להריה בה. יפה הייתה הקופסה ומגולפת להפליא. ביקש הרבי לראותה, התפעל ממנה. ושאל אם יוכל לקבללה... "דאי" אמר העשיר. חיך הרביה והחזירה. "מבחן אתה" - אמר לעשיר - "את הקופסה לא אטול עמי לעולם הבא, ואילו את התתגברות על ה"לא תחמוד" אקח גם אקח..."
בاهלי צדיקים

נלמד מהפסוק: "לא תחמוד בית רע... ועבדו ואמתו ושورو וחמורו וכל אשר לרעך" (פרק כ"יד) ובדברות האחרונות (בפרשת ואתchanon) נאמרו: "ולא תחמוד... ולא תאוה בית רע" ... (ה' יא) ולמדנו מכאן חז"ל (במכילתא) לחיב שני על החמוד בפני עצמו ועל התאהה בפני עצמה. ועוד אמרו (שם) שהמתאהה סופו לחמוד והחמוד סופו לגוזל שנאמר "וחמדו שדות גוזלו" (מיכה פ"ב). מה בין תאוה לhammadah? ביאר הרמב"ם (בספר המצוות - לאוין רס"ז): אם ראה דבר יפה אצל חברו והתאהה בו במחשבתו עבר ב"לא תאוה", ואם פועל אצל חברו שימכרנה לו עבר ב"לא תחמוד".

בספר "היד החזקה" כתוב הרמב"ם (פ"א מהלכות גזילה ואבידה הל"ט): "כל החמוד עבדו או אמרתו או ביתו וכליו של חברו או כל דבר שאפשר לו שיקנהו ממנו והכבד עליו ברעים והפיצר בו עד שלקחו ממנו אפילו שטרון בשווי" שתנתן לו דמים רבים הרוי זה עובר ללא תשעה שנאמר "לא תחמוד".

נמצאנו למדים, שאם חמד דבר של חברו וביקש פעמים אחדים את קנות זאת ממנו ומיד נעהו ומכרו לו, שאין זה נחשב הפיצה, הרי שבאופן זה לא יעבור ב"לא תחמוד". ורק כאשר בעל החפץ הביע בתחילת הלחלה את סירבו למוכר לו ומחמת בקשנות חזירות ונשנות נעה, רק אז יעבור ללא תחמוד". וכן העלה להלכה הגאון רבי בצלאל שטרון בשווי"ת בצל החכמה (ח"ג סימן מג).

בספר יד המלך על הרמב"ם (פ"א מנזילה הל"ט) הסתפק בלאו ד"לא תחמוד", היאק היה הדין אם הפיציר והכבד רעים על חברו על חפץ פרטיו שאין בו שווה פרוטה ולקחו ממנו. האם עبور בזה על לאו ד"לא תחמוד" או לא?

וכتب ה"יד המלך" להכריע דינה כמו שבאישור גזילה אין הבדל בין שוה פרוטה לפחות משוש"פ וכמו שכותב הרמב"ם שעיקר הלאו ד"לא תגוזל" הוא גם על פחותה משוה פרוטה אף שאינו בשורת השבה]. כך גם בלאו ד"לא תחמוד" יעבור אף על חמדת חפץ השוה פחותה מפרוטה, שכן מטרת אזהרת התורה היא על ההפיצה ונtinyת עיניו הרעה בשל אחרים. וגם בדבר השוה פחותה מפרוטה אם נגוז ממנו יש לו צער (כמו שאמרו בסנהדרין נד) כי אדם רוצה בקב שלו אף כשותה פחותה מפרוטה.

ומוסיף ה"יד המלך" לבאר שאין בהשbat הדבר שחמוד, כדי לתכנן את לאו ד"לא תחמוד" כפי שיישנו בהשbat הגזילה שמתknת את הלאו ד"לא תגוזל". ועיי"ש שמבואר טעם החלוקת בין שני הלאים.

קוראים נכבדים! האם ידעתם?

האם למצות ביקור חולים נדרש לכלת בעצמו לחולה או שדי בשיחת טלפון עמו?

מה היה נימוקו של רבינו שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל למנהגו לעורך ביקרורים קצרים ביותר שלוש וחצי דקות?

אם ביקר את החולה ומצאו ישן, האם קיים בכך את המצווה?

בכבוד מי הייתה אשה נשואה יותר, האם בכבוד אביה או בכבוד בעלה (במקרה שבכבוד האחד סותר לכבוד השני)?

האם מותר לבן לספר לשון הרע על אביו לתועלת (כגון שאבוי גונב ממפעל, ובכך מונעו מלגונב) או שאסור לו לספר מצד איסור "מקלה אבי"?

מדוע ביטלו חז"ל לימודיים בשbill ה欽הנות לשכת (כמבואר בקידושין מא), הרי זו מצוה שאפשר לעשותה על ידי אחרים

[שב_billה אין מבטילן תורה?]

על מה ולמה צעק האדמו"ר מקלייננבורג זצ"ל על אורחה שבא לבקרו: "גוזל שסכנותות?"

מה אורע לאדם, שומר תורה ומצוות, שחדל לדבר עם אביו ואמו והם הצעטו מאר על כן, ואף סייר לשמעו לאזהרו החמורה

של רבינו סלמאן מוצפי זצ"ל?

מדוע העדיף רבינו אריה לוין לכתת רגליו לבקר חולים וסירוב לנסוע לשם כך ברכב שהוצע לו?

אמתוי וכיעד אויע אוטו מעשה מופלא ש"אטרגונג" החל לדבר אל החזון איש?

על שאלות אלו ועוד ובות אחרות, תוכלו למצוא תשובה מעניינות בספר המבוקש איש לרעהו

(פרשת יתרו: עמודים רלח - רצז) ניתן להשיג בחניות הספרים המוביילים לפרטים: 5869073

בין איש לרעהו ומי בעמל ישראל

סיפוריך בני זמינו

לב של אמא

הבחור שומע את הדברים, ובמוחו מתגנבת מחשبة "אולי אזכה לגשת אל הרוב על מנת שיפשט את הספק של אמא בקשר לצונתו?" אך כיצד הוא יוכל לגשת לרוב? איך יצילח לחדר לשטח הטעילוי? מי יאפשר לו להציג את שאלתו בשעה שהרב עצמו נתנו לującך רפואי?!

מלואה בבנו רבי אברהם, ובחבר נאמני ביתו, מגיע הגרי"ש שליט"א למחולקה. פרופ' צבעוני מבצע את הבדיקה במחרות, ובחסי השם הכלול נמצא תקין. יחד עם זאת מציע פרופ' שמאחר והרב כבר נמצא בבית החולים, אולי ישכון להתעכבות מחלוקת עד למוצאי שבת, על מנת לבצע בדיקה נוספת לפני השחרור. הרוב שליט"א מסכים לכך.

* * *

הבחור חש שההחלטה על גורל אימו מוטלת על כתפיו העזיריות, וזה דוחף אותו לאינפאל' (=רעיון) הבא: הוא אוזר אומץ וניגש אל כל אחד מהאנשים שהתלו אם הרוב, וمبקש לשמש למחרת כ'בעל'. קורא' במנין של הרוב.

האנשים לא כלכך מתייחסים לבקשתו, ואז הוא נזכר: הרי זו שבת הבר"מצוה שלו!?

מאז הבר"מצוה שלו חלפו בדיק אربع שנים, אך הוא עדיין זוכר היטב את קריית הטעם של פרשת יתרו אותה הכין בעמל רב. נכון; בסופו של דבר לא הוא קרא אז את הפרשה בבית הכנסת - אלא החתן השני. אך אין זה אומר שהוא לא זוכר את הקרייה בעל'פה.

ואז הוא ניגש שוב לאנשים ומתחנן שהוא יודע את הקרייה היטב על טעינה ודקדוקיה!

* * *

קריית התורה מסתiyaמת, והבחור אכן עומד במשימה בכבוד רב! מיד בתום התפילה השבתית במניין המידח, הוא ניגש להגרי"ש שליט"א ומציג בפניו את הדילמה בה נתונה אימו. הרוב מגב שבסוגיא שבת הוא יבקש ממשנה המחלוקת לבדוק את אימו, ולאחר שמיית חותות דעתו יורה לו כיצד לנוהג.

וכך הווה! הקדריולוג בעל השם העולמי נכנס לחדר של אימו, בודק אותה ומעביר את הנתונים להגרי"ש שליט"א. יש לבצע צנתור' קובע הגרי"ש באזני הבחור ומציין אותו בברכה לבבית לרפואה שלימה במהרה!

יוםים אחר כך שבת האם לביתה, לאחר שהצנתור הוכתר בazelcha.

ואת כל התגלגולות העינויים תוליה הבחור בויתור שלו ביום הבר מצווה, ולא מפסיק להשתאות מכך! כאשר הגיע הסיפור לאזונו של הגראייל' לפקובץ שליט"א, הוא הגיב באופן דומה שהזכות התגלגה לפחותו של הבחור בעקבות הויתור ארבע שנים קודם לכן.

* * *

בזהzmanות זו מאלחת המערכת ברכת 'מזל טוב' לבחור נ"י, לרجل יום הולדתו ה-19!

נסלח ע"י ר' דוד וייסנשטיין שיחי', שהה באותו שבת בבית החולים ייחד עם ביתו של הגרי"ש אלישיב שליט"א.

יום שישי, ערב שבת קודש פרשת יתרו תשס"ב. האם זכור לכם מהهو מיוחד שארע בפרשת יתרו' לפני שיש שנים? רוב הסיכויים שלא. אך עבר שני בחורים ירושלמיים, שהבת הזע לא תשכח לעולם. הייתה זו שבת הבר"מצווה שלהם! שניהם הכינו את הפרשה, ושניהם התכוינו לקרוא אותה ב...אותו בית הכנסת!

חוسر תואם מוקדם הניב את ה'התגנשות' הבלתי נמנעת. כאשר גילה גbai בית הכנסת את הטעות, הוא נהרד. יחד עם זאת היה ברור: אחד משני החתנים יאלץ יותר.

"אני מוותה" מכריז אחד החתנים ובכך מונע באחת את כל אי הנעימות - או המחלוקת - שהייתה צומחת מהמקורה המביך. חשוב להציג שהחתן דן הכנין את הקרייה במשך שלושה חודשים, כאשר הוא חזר ומשנן את טעמי המקרא שוב ושוב. במשך כל תקופה ההכנה הוא זוכה לעידוד מסיבי מהוריון ואחיו הקטנים ממנו. מזה שבועות ארוכים שליבת של אימו עולה על גודו, בראותה את בנה הבכור לומד ומשנן את הפרשה. והנה מגיע היום המיויחל והבן-יקיר לא מתכבד בקרייה.

ఈ החושת החוצה פושטת בלב האם, אך למורת הכלול היא בעיקר נאה באצילות מידותיו של בנה קירה. היא מקרבת את שפתותיה אל אזונו ולוחשת לו: את מי שאומר "שליל שלך ושלך" הכתירו חול"ב בתואר 'חסיד' - אתה, בני, חסיד!

* * *

יום שישי, ערב שבת קודש פרשת יתרו תשס"ז. אם המשפחה מבלת לכבוד שבת, כאשר היא לפתע עצרת באחת. הלחץ בחזה, אשר מלוחה בתקופתocab, מונע ממנה להמשיך בהכנות. היא פונה להיבדק ב'קופת חולמים' הסמוכה לבית, שם מודיע לה הרופא התורן שעלייה להתפנות לבית החולים. "אבל אני באמצע הבשולים לשבתה..." היא מנסה להתמקח עם הרופא, אך הוא באלו: "עליך להתפנות מכאן באמבולנס, היית ואת מסוגלת לחזור בכל רגע התקפ'ילב". בלילה ביריה היא מתקרשתה בביתה ומזעיקה את בנה בכורה, שיצטרך עימה בנסיעה לבית החולים.

האמבולנס דוחר ברחובות ירושלים, ופנוי מועדות לבית החולים "שער צדק". היא מועלית במעלה לкомה העשירית, שם מבשר לה רופא שהוא צנתור'. רופא נוסף שבודק אותה מתחמדת קובע שהצנתור אינו דוחוף. וכך היא מוצאת את עצמה מתמודדת עם שאלה גורלית, בעוד השבת הולכת ומתקרבת בצדדי ענק.

לפתע ניכרת במחלוקת תכונה רבתה. אחותה מלהורת לארגן 'מתחם טרייל' בסוף הפוך-זדור; ובתווך ניצבים מנהלי בית החולים ורופאים בכירים. הבחור ששווה להצדקה לעוד אימו שליט"א בדרכו לתכונה, ובתווך כמה דקות נודע לו שהגרי"ש אלישיב שליט"א בדרכו לאן.

היה זה לאחר שבמשך כמה שבועות סבל הרוב ממוחשיים וכאבים בגב. בנוסף לכך הוא היה נתון ביום שישי בחולשה רצינית. רופאו האשיש בדק אותו וייעץ לו להתפנות לבית החולים לשם בדיקה מוחדת, שנינו לבצע אותה רק בתנאי בית החולים. הרופא גם בקש שמנהל המחלוקת, פרופ' צבעוני - קדריולוג בעל שם עולמי - יבדוק אותו בבית החולים.